

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж рр 43/21
20.5.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Јелене Стевановић, председника већа, Иване Марковић Радојевић и Радмиле Радић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., Ул. ... бр. ..., чији је пуномоћник Драган Милановић, адвокат из Вршца, Војнички трг бр. 1, против тужене Републике Србије, Високи савет судства, Привредни суд у Панчеву, чији је законски заступник Државно правобранилаштво, Одељење у Зрењанину, Ул. гимназијска бр. 7, ради накнаде штете, одлучујући о жалби тужене изјављеној против пресуде Основног суда у Вршцу Прр1 13/21 од 17.2.2021. године, у седници већа одржаној 20.5.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Основног суда у Вршцу Прр1 13/21 од 17.2.2021.године у ставу првом и другом изреке, а жалба тужене **ОДБИЈА** као неоснована.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Вршцу Прр1 13/21 од 17.2.2021.године, ставом првим изреке делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца па је обавезана тужена да му на име накнаде имовинске штете изазване повредом права на суђење у разумном року, исплати износ од 2.024.669,98 динара, са законском затезном каматом почев од дана подношења тужбе 12.01.2021. године до коначне исплате, а који износ ће се исплатити из буџетских средстава Републике Србије опредељених за рад судова, у року од 8 дана под претњом принудног извршења. Ставом другим изреке обавезана је тужена да тужиоцу надокнади трошкове парничног поступка у укупно износу од 51.000,00 динара са законском затезном каматом од дана наступања услова за извршење пресуде до коначне исплате у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под

претњом принудног извршења. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца у делу захтева за исплату законске затезне камате за период почев од 01.4.2016. године, као дана којим је утврђен коначан износ потраживања тужиоца до дана 11.01.2021. године, као дана подношења тужбе, као и захтев да се тужиоцу на износ досуђених парничних трошкова досуди законска затезна камата од дана пресуђења до дана извршности пресуде, као неоснован.

Против наведене пресуде, у ставу првом и ставу другом изреке, тужена је благовремено изјавила жалбу, из свих законских разлога.

Испитујући првостепену пресуду у границама прописаним одредбом члана 386 Закона о парничном поступку (Сл. гласник РС 72/11, 55/14, 87/18 и 18/20), Апелациони суд је оценио да је жалба тужене неоснована.

Приликом одлучивања првостепени суд није учинио битне повреде одредаба парничног поступка из чл. 374 став 2 тачке 1-3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које овај суд, као другостепени пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, правноснажним решењем Привредног суда у Панчеву Р4 Ст бр. 428/2020 од 08.09.2020. године, усвојен је захтев предлагача - овде тужиоца те је утврђено да је предлагачу повређено право на суђење у разумном року у поступку који се води пред Привредним судом у Панчеву Ст бр. 10/2015 па је наложено поступајућем судији у том стечајном поступку да у року од 4 месеца предузме све неопходне мере и радње у циљу окончања тог стечајног поступка и да у накнадном року од 30 дана извести председника суда о предузетим радњама. Наведено решење донето је у смислу одредбе чл. 10 Закона о заштити права на суђење у разумном року, имајући у виду да се ради о стечајном поступку који је хитан у складу са одредбом чл. 8 Закона о стечају. При одлучивању, у смислу одредбе чл. 4 Закона о заштити права на суђење у разумном року, Привредни суд у Панчеву је утврдио да је предлагач, ради намирања свог потраживања након покретања стечајног поступка, пријавио своје потраживање, чије је намирање могао остварити само у стечајном поступку и да је предузео све радње које се тичу остварења његовог потраживања, као и да својим поступцима није утицао на дужину трајања поступка. У својству повериоца, као бивши радника стечајног дужника, тужилац је пријавио различно потраживање у укупном износу од 2.024.669,98 динара, од чега је 1.140.751,29 динара на име главног дуга, 785.537,01 динар на име камате, 79.273,09 динара на име трошкова и 19.108,59 динара на име камате на трошкове које је стекао по основу Решења о извршењу Основног суда у Вршцу број И 519/2014 од 25.04.2014. године, тако да поступак намирања траје у континуитету више од шест година. Стечајни дужник је друштвено предузеће, за послове шпедиције ББ, ... у стечају, из ..., Ул. В.... организовано по Уредби о организовању делова предузећа чије је седиште на територији Републике Босне и Херцеговине, Републике Хрватске и Републике Словеније (Сл. Гласник РС број 6/92, 51/92...18/98) и Уредби о заштити делова предузећа чије је седиште на територији бивших југословенских република (Сл. Гласник РС број 31/2001... 73/2011). У досадашњем току поступка није било

исплата повериоцу, а потраживање је тужиоцу признато у целости.

У време одлучивања, пред Привредним судом у Панчеву, није дошло до главне деобе и окончања стечајног поступка над стечајним дужником што није последица неажурности стечајног суда, док је поступање извршног суда у претходном периоду било неделотворно, имајући у виду да је предлагач покренуо извршни поступак пред Основним судом у Вршцу 2014. године и то ради намирања свог потраживања, а да након тога у периоду од 1 године до отварања стечајног поступка над стечајним дужником дана 08.10.2015. године, предлагач није намирио своје потраживање у поступку извршења те посматрано у континуитету ове поступке у којима је предлагач покушавао да се намири у периоду од 7 година, довољан период да би се закључило да цео поступак наплате потраживања предлагача траје исувише дуго, ван граница разумног рока, због чега је горе наведеним решењем, утврђено да је предлагачу-овде тужиоцу повређено право на суђење у разумном року у поступку који се води пред Привредним судом у Панчеву Ст 10/2015.

Имајући у виду да је тужена током првостепеног поступка признала тужбени захтев у погледу основа и висине главног дуга, првостепени суд је, полазећи од правилно утврђеног чињеничног стања, оценио да су учињени пропусти који су условили неразумно дуго трајање извршног и стечајног поступка у континуитету, а које је у узрочно-последичној вези са штетом коју тужилац трпи у виду ненамиреног потраживања признатог у стечајном поступку. Примењујући одредбе чл.1 и чл.6 Европске конвенције за заштиту људских права и слобода, одредбе чл.32 и 58 Устава Републике Србије, одредбе чл.10, 11, 22 став 1, 31 и 33 Закона о заштити права на суђење у разумном року, члана 2 Закона о стечају и члана 172 став 1 Закона о облигационим односима, првостепени суд је закључио да је тужена објективно одговорна за имовинску штету коју је тужилац претрпео повредом права на суђење у разумном року, с обзиром да између рада органа тужене – извршног суда као узрока који је довео до повреде права на суђење у разумном року и у континуитету са трајањем стечајног поступка и проузроковане штете постоји узрочно-последична веза, односно да тужена сноси објективну одговорност за неостваривање права тужиоца из радног односа као стечајног повериоца у односу на стечајног дужника који је друштвено предузеће.

Из тих разлога првостепени суд је обавезао тужену да из својих средстава тужиоцу исплати, на име накнаде имовинске штете, износ ненаплаћеног потраживања у стечајном поступку од 2.024.669,98 динара са законском затезном каматом почев од дана подношења тужбе дана 12.01.2021.године до коначне исплате, док је одбијен тужбени захтев тужиоца у делу захтева за исплату законске затезне камате за период почев од 01.4.2016. до 11.01.2021.године, дајући за своју одлуку разлоге које у свему прихвата и овај суд као другостепени па је жалба тужене одбијена и побијана пресуда потврђена у ставовима првом у побијаном делу којим је одлучено о праву на камату на износ главног дуга и ставу другом изреке којим је одлучено о трошковима поступка, применом одредбе чл.390 Закона о парничном поступку.

Цењени су наводи жалбе тужене да тужиоцу не припада законска затезна камата на износ досуђене накнаде штете почев од дана подношења тужбе па до исплате, зато што тужилац никада не би остварио ову камату у стечајном поступку, да је стечајни посутпак окончан по редовном току ствари, али овај суд налази да су ти наводи неосновани, с обзиром да се у овом случају не потражује исплата зарада тужиоца као стечајног повериоца из имовине стечајног дужника, већ се ради о накнади имовинске штете због повреде права на суђење у разумном року из средстава тужене Републике Србије која се остварује подношењем тужбе у року од једне године од дана када је стечено право на правично задовољење, како то прописује одредба чл.31 Закона о заштити права на суђење у разумном року. На тај неисплаћени износ, тужилац у текућој парници има право на исплату законске затезне камате јер се у поступку за накнаду имовинске штете изазване повредом права на суђење у разумном року ради о новом, другачијем захтеву од потраживања тужиоца као стечајног повериоца у стечајном поступку. Основ потраживања тужиоца у овом поступку није дуг из стечајног поступка, већ накнада имовинске штете као ново потраживање које није усмерено према стечајном дужнику, већ према Републици Србији, јер је она објективно одговорна за имовинску штету проузроковану повредом права на суђење у разумном року, што значи да је реч о другачијој природи потраживања.

Одредбом члана 277 став 1 Закона о облигационим односима предвиђено је да дужник који задоцни са испуњењем новчане обавезе дугује, поред главнице и затезну камату по стопи утврђеној савезним законом.

Одредбом члана 278 став 1 истог закона предвиђено је да поверилац има право на затезну камату без обзира на то да ли је претрпео какву штету због дужникове доцње.

Тужба у овој правној ствари поднета је дана 12.01.2021. године па, имајући у виду природу предметног потраживања, дан подношења тужбе суду сматра се моментом када је тужена позвана да тужиоцу накнади претрпљену имовинску штету, применом наведених законских одредби, као и одредбе чл. 324 Закона о облигационим односима. Рок за испуњење обавезе на име ове накнаде штете није одређен, али исти није могао наступити пре позивања тужене на испуњење обавезе подношењем тужбе у смислу одредбе чл.324 став 2 Закона о облигационим односима. Стога је тужена пала у доцњу покретањем поступка по тужби за накнаду штете, због чега је дужна да на досуђени износ плати законску затезну камату почев од тог датума. Због тога је одлука у погледу досуђења законске затезне камате, као и тренутка од када она тече, правилна и на закону заснована, а жалба тужене неоснована. Указивање тужене у жалби да је незаконито досуђивање законске затезне камате на део потраживања утврђеном у стечају, који се састоји од обрачунате затезне камате на износ главног дуга, због забране досуђивања камате на камату је неоснован, јер је потраживање које тужилац у овој парници остварује имовинска штета у јединственом новчаном износу, због чега јој је, сходно одредби чл.277 ЗОО-а

законска затезна камата призната на целокупни износ потраживања.

Приликом одлучивања, цењени су и наводи жалбе тужене да је тужиља против тужене водила и посебан поступак за накнаду неимовинске штете, настале повредом истог права у истом поступку. Парнична странка има право да за сваки од својих захтева, који потичу из истог животног догађаја покрене посебну парницу о којој суд мора одлучити, сходно одредби члана 3 Закона о парничном поступку. Суд може да одлучи да заједно расправља о више истакнутих захтева, сходно одредби чл.328 Закона о парничном поступку, чиме би се спречило настајање непотребних трошкова.

Како у овој парници такав захтев није постављен то тужиоцу сходно одредби чл.153 Закона о парничном поступку, припадају трошкови за вођење ове парнице, због чега се супротно наводима жалбе, не ради о злоупотреби права.

Остали жалбени наводи тужене били су предмет правилне оцене првостепеног суда, чије разлоге у свему прихвата и овај суд, као другостепени због чега их посебно не образлаже на основу овлашћења из чл.396 Закона о парничном поступку.

На основу изложеног, Апелациони суд је одбио као неосновану жалбу тужене и потврдио првостепену пресуду у побијаном делу, применом члана 390. Закона о парничном поступку.

Потврђена је и одлука о трошковима поступка у ставу петом изреке пресуде на основу члана 401. тачка 2 Закона о парничном поступку, а који трошкови су тужиоцу досуђени правилном применом одредби члана 153, 154. и 163. Закона о парничном поступку, као и Адвокатске и Таксене тарифе, па је одлучено као у ставу првом изреке.

Како тужена није успела у другостепеном поступку, то је применом одредбе чл.165 став 1 у вези члана 153 Закона о парничном поступку одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа-судија
Јелена Стевановић , с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић